Geldrop-Mierlo

# Raadsvoorstel

**Onderwerp**
Vaststellen Regionale Energie Strategie van de Metropoolregio Eindhoven, RES 1.0 MRE

**Beslispunten**
1. De Regionale Energie Strategie van de Metropoolregio Eindhoven, RES 1.0 MRE vast te stellen

**Inleiding**
We hebben als 21 gemeenten uit de Metropoolregio Eindhoven (MRE), twee waterschappen, provincie en Enexis gezamenlijk de verantwoordelijkheid om invulling te geven aan de nationale doelstellingen van het Klimaatakkoord. Met de RES 1.0 zetten wij hierin een volgende stap.

De RES 1.0 bevat de gezamenlijke ambities en inhoudelijke uitgangspunten op het gebied van energiebesparing, warmtetransitie en duurzame opwek tot 2030, met een doorkijk naar 2050.

Als samenwerkende gemeenten hechten we veel belang aan het volgen van een zorgvuldig proces om tot de RES te komen. Dit proces heeft langer geduurd dan eerst gepland, maar gaf daardoor de kans om met elkaar goed over de inhoud in gesprek te gaan. Om een zorgvuldige analyse van zoekgebieden voor grootschalige opwek van duurzame elektriciteit te kunnen maken, is een uitgebreid milieueffecten-onderzoek uitgevoerd, een planMER. Hiermee is een verdiepingsslag gemaakt op de eerste analyses in de concept-RES, die in de zomer van 2020 in alle raden is besproken.

Op 2 maart 2021 heeft u uw schriftelijke input gegeven op de eerste versie van de concept RES 1.0. Deze input hebben wij ingebracht bij het overleg van de stuurgroep RES van 10 maart 2021 en het regionale portefeuillehoudersoverleg energietransitie van 17 maart 2021. De definitieve versie van de concept RES 1.0 is op 22 maart 2021 vrijgegeven. Wij hebben uw schriftelijke input van 2 maart en de input van het Platform Duurzaam Geldrop-Mierlo verwerkt in een zienswijze op de concept RES 1.0 die wij 9 juni 2021 aangeboden hebben aan de Stuurgroep Regionale Energiestrategie (bijlage 4).

De stuurgroep heeft op alle ingediende zienswijzen gereageerd. In bijlage 5 is te vinden hoe uw zienswijze verwerkt is. De ingediende zienswijze op de concept RES 1.0 heeft deels geleid tot aanpassing van het definitieve stuk. In sommige gevallen wordt aangegeven dat de reactie meegenomen wordt bij de opstelling van de RES 2.0. In bijlage 6 is te zien wat er in de RES 1.0 gewijzigd is ten opzichte van de concept RES 1.0.

**Wat willen we bereiken**
Na vaststelling van de RES 1.0 wordt deze gedeeld met het Rijk. De reacties van de gemeenteraden worden toegevoegd in een bijlage. Deze reacties worden daarnaast betrokken bij de verdere uitwerking van het Samenwerkings- en uitvoeringsprogramma RES en meegenomen in de doorontwikkeling naar de RES 2.0. De RES 2.0 moet op 1 juli 2023 worden opgeleverd.

Daarnaast verwerken we de RES in gemeentelijk beleid zoals de duurzaamheidsnota en de omgevingsvisie. Daarmee zal de RES weer uitgewerkt in verordeningen, bestemmings- of omgevingsplannen en toegepast worden bij het verlenen van vergunningen. Zo wordt stapsgewijs de juridische status verankerd.

**Argumenten**

*1.1 Met de RES 1.0 geven we invulling aan een opgave van het rijk*

Onderdeel van het landelijke Klimaatakkoord is de afspraak dat elke regio in Nederland een Regionale Energiestrategie (RES) opstelt. Hierin geven de regio's invulling aan de afspraken uit het Klimaatakkoord zoals deze zijn gemaakt aan de sectortafels voor Elektriciteit en Gebouwde omgeving. Elke regio wordt gevraagd via een bod aan te geven hoeveel energie zij verwachten op te kunnen wekken in hun regio met grootschalige zon en wind. Gevraagd wordt om een heldere en herleidbare onderbouwing van het aanbod en keuzes voor potentiële zoekgebieden die benut kunnen worden. Daarnaast wordt gevraagd om een Regionale Structuur Warmte. De voorliggende RES 1.0 voldoet aan deze vraag van het rijk.

*1.2 De RES 1.0 is een aanvaardbaar stuk dat een goede basis vormt voor de RES 2.0*

Het stuk is zorgvuldig opgesteld met 21 gemeenten, provincie, twee waterschappen en netbeheerder Enexis. Inhoudelijk komen de thema's die het rijk als opdracht meegegeven heeft aan bod. Het bod voor grootschalige opwek van 2 TWh is passend voor onze regio. Ook is voor zorgvuldigheid en toetsing van mogelijke milieueffecten, een milieueffectrapportage van de zoekgebieden gemaakt (PlanMER). De RES 1.0 vormt hiermee een goede basis voor verdere concretisering in de RES 2.0.

*1.3.De RES 1.0 zorgt niet voor knelpunten met lokaal beleid*

Wat er in de RES staat belemmert de uitvoering van ons lokale beleid niet. Het vaststellen van de RES zorgt dus niet voor problemen bij de uitvoering van lokaal beleid.

*1.4 De RES 1.0 biedt kansen om verschillende vraagstukken gezamenlijk op te pakken*

In de RES worden verschillende projecten benoemd die regionaal of op basis van vrijwillige deelname opgepakt kunnen worden. Onze gemeente kan hierbij aansluiten. Door regionaal samen te werken kunnen we meer bereiken. Onze verwachting is dat hierdoor het bereik van projecten groter zal zijn en dat de kosten en gevraagde capaciteit lager is dan als wij een soortgelijk project zelf zouden opzetten. Voorbeelden hiervan zijn projecten als een Greendeal Zorg of een aanpak voor label C verplichting voor kantoren.

**Kanttekeningen**

*1.1 De zoekgebieden bieden onvoldoende mogelijkheden om als gemeente $CO_2$ neutraal te worden*

Zoals uit de houtskoolschets (opgesteld voor de Nota Duurzaamheid) voor onze gemeente blijkt, moeten wij naar verwachting zonnepanelen op alle geschikte daken leggen, 140 ha zonneveld realiseren en 4 windmolens bouwen om in de toekomst $CO_2$ neutraal te kunnen worden. Het is niet mogelijk deze opgave te realiseren binnen de zoekgebieden zoals opgenomen in de RES 1.0. Zo is er in onze gemeente geen zoekgebied voor windmolens opgenomen. De zoekgebieden in de RES 1.0 zijn echter voor grootschalige opwek die gerealiseerd wordt voor 2030. Onze ambities kijken verder dan 2030 en daarnaast zal de RES elke twee jaar geëvalueerd worden. Er zijn dus nog mogelijkheden om in een later stadium alsnog zoekgebieden in de RES in te brengen.

*1.2 Het is nog onzeker of het RES-bod vóór 2030 door TenneT kan worden gefaciliteerd*

In de Netimpactrapportage (bijlage 6.1 van de RES 1.0) wordt het volgende aangegeven: *"Welke stations op welk moment meer teruglevercapaciteit beschikbaar krijgen moet nog verder uitgewerkt worden in de toekomstige netvisie van TenneT en Enexis voor Noord-Brabant. De RES is input voor deze netvisie, en de netvisie wordt vervolgens opgenomen in het Investeringsplan van TenneT. Doordat de netvisie nog niet uitgewerkt is, is het nog onzeker of het RES-bod vóór 2030 door TenneT kan worden gefaciliteerd. De tijdslijn en planning die volgt uit de netvisie zijn daarom essentieel voor de programmering van de RES."* Als regio zullen wij hier scherp op moeten blijven.

**Wat gaan we daarvoor doen**
Op dit moment wordt door de verschillende partijen die betrokken zijn bij de RES op lokaal, subregionaal en regionaal niveau gewerkt aan de uitvoering. Daarbij kijken we over de gemeentegrenzen heen. Er wordt intensief samengewerkt en geïnvesteerd om initiatieven verder te helpen. Continuering en verbreding van deze beweging is belangrijk. Om de RES naar uitvoering te brengen zijn grote stappen nodig. Onze ambities vragen om langjarige samenwerking tussen overheden, netbeheerders, het bedrijfsleven, (samenwerkende) inwoners en andere stakeholders. De uitvoering is bij verschillende partijen belegd, op verschillende schaalniveaus (lokaal, subregionaal, regionaal). De uitdaging is om dit samen goed te organiseren tussen gemeenten, provincie, netbeheerders en andere maatschappelijke partners.

Om hier invulling aan te geven stellen we als regio een Samenwerkings- en uitvoeringsprogramma op. Hierin zetten we als samenwerkende overheidspartners – gemeenten, provincie en waterschappen – in samenwerking met alle betrokken stakeholders beleidsmatige afspraken om in concrete projecten.

Wij willen ons als gemeente inzetten om, met de RES als vliegwiel, de gewenste energietransitie in de Metropoolregio Eindhoven mogelijk te maken.

**Wat mag het kosten**
Vanuit het Rijk vindt financiering plaats van de regionale kosten van het RES-traject. Dit geld wordt onder meer ingezet voor de kosten van begeleiding van het traject door externe adviseurs en de MRE-organisatie.
Op dit moment wordt gewerkt aan de uitvoeringsagenda. Hierbij worden de kosten inzichtelijk gemaakt van de projecten binnen deze agenda. Ook wordt gekeken naar hoe deze projecten gefinancierd kunnen worden. Er wordt deels gewerkt met modules; gemeenten kunnen hier vrijwillig bij aansluiten. Deze moduleprojecten zullen waarschijnlijk (deels) door de gemeenten die aansluiten zelf gefinancierd moeten worden. Eventuele kosten hiervoor zullen meegenomen worden in de duurzaamheidsnota.

**Duurzaamheid**
De RES draagt bij aan het onderwerp duurzaamheid. In de RES komen besparing, duurzame opwek en de warmtetransitie aan bod.

**Burgerparticipatie**
Namens de Stuurgroep RES is de inspraak voor de RES georganiseerd. Via diverse informatiebijeenkomsten (meest digitaal) zijn inwoners, organisaties, bedrijfsleven en politiek meegenomen in het proces. Daarnaast zijn er enquêtes gehouden om input op te halen bij inwoners. Er is ook periodieke afstemming geweest met de regionale Adviesgroep RES met een vertegenwoordiging van regionale stakeholders, zoals ZLTO, BMF, energiecoöperaties, woningcorporaties en een vertegenwoordiging van het bedrijfsleven. In de RES 1.0 vindt u vanaf bladzijde 20 een beschrijving van het participatietraject.

**Evaluatie**
Voorgesteld wordt om voor aanvang van de RES 2.0 een evaluatie van het traject van de RES 1.0 te houden.

Geldrop-Mierlo

# Raadsvoorstel

**Bijlagen:**

1. Regionale Energiestrategie 1.0 Metropoolregio Eindhoven
2. Publieksversie RES 1.0
3. Bijlagen 1.1 t/m 7.3 RES 1.0
4. Zienswijze Geldrop-Mierlo op Concept RES 1.0
5. Reactie RES op zienswijze Geldrop-Mierlo
6. Overzicht aanpassingen en aanvullingen RES 1.0 t.o.v. concept RES 1.0

Geldrop, 2 november 2021

N.J.H. Scheltens
secretaris

J.C.J. van Bree
burgemeester

128724